1.1. Mescid-i Nebi'nin İnşası

Peygamberimiz, Medine'ye hicret ettiğinde herkesin namaz ibadetini yerine getirebileceği ve toplantı yapabileceği bir mescit inşa etmek istedi. Peygamberimizin öncülüğünde muhacir ve ensarın birlikte çalışması sonunda hızlıca mescid inşa edildi. Bu mescide "Peygamber Mescidi" anlamında "Mescid-i Nebi" adı verildi. İnsanlığa şefkat ve merhameti öğretmek için gönderilen Sevgili peygamberimiz (s.a.v) de mescidin yapımında bizzat çalıştı. Mescid-i Nebi'nin bitişiğinde Peygamberimizin

1. Hüseyin Algül, "Muahat" Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C 30, s.308

ailesinin kalacağı odalar yapıldı.

Hz. Peygamber'in aile fertleriyle kalabileceği bir evi bile yokken, Medine'ye ulaşır ulaşmaz ilk iş olarak bir mescit yapmaya teşebbüs etmiş olması, onun, mescidin toplum hayatındaki yerine verdiği önemi göstermektedir.

Mescid-i Nebi, İslam'ın ilk müessesesi olmuştur.[2] Müslümanlar Mescid-i Nebi'de hem özgürce ibadetlerini yerine getirmişler hem ilim öğrenmişler hem de sosyal ve siyasi işlerini görüşüp karara bağlamışlardır.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Osmanlılar zamanında Mescid-i Nebi'nin tamiri esnasında çalışanlar her taşı abdestli olarak ve besmele ile yerine koyarlardı. Hatta bu esnada çekiçlerine keçe bağlayarak Sevgili Peygamberimizin makamında ses çıkarmayı saygısızlık kabul ederlerdi.

Hz. Peygamber döneminde mescitte sürdürülen eğitim-öğretim faaliyetleri çok çeşitliydi. İlim öğrenenlerden gündüz mescide gelip gece evine dönenler de vardı. Peygamberimiz namazlardan önce ve sonrada dinî konularda açıklamalarda bulunur Müslümanların sorularına cevaplar verirdi. Hz. Peygamberin Mescid-i Nebi'de sürdürdüğü eğitim-öğretim faaliyetlerinden haftanın belirli bir günleri kadınlar da yararlanırdı.[3]

Mescid-i Nebi'nin ilk hâlinin temsili çizimi.

2. Hüseyin Atay, Osmanlılarda Yüksek Din Eğitimi, s. 28.
3. Akif Köten, Bütün Yönleriyle Asr-ı Saadette İslam, C 4, s.381.

Mescid-i Nebi aynı zamanda çeşitli hukuki meselelerin, toplumsal sorunların görüşülüp karara bağlandığı bir mekân olarak ta kullanıldı. Ayrıca Mescid-i Nebi'nin bazı tıbbi müdahale ve tedavilerin yapıldığı bir hastane olarak da vazife gördüğü bilinmektedir. O devirde savaşlarda yaralananlar genellikle burada tedavi ediliyordu. Bunun yanında, Medine'ye gelen yabancı kabilelerin elçileri de Mescid-i Nebi'de kabul ediliyorlardı.[4] Bütün bunlar Mescid-i Nebi'nin Müslümanların hayatında önemli bir işlevinin olduğunu göstermektedir.[5]

Sevgili Peygamberimiz, mescid ve camilerin sadece namaz kılınan mekânlar olarak değil; Müslümanların hayatındaki en merkezi kurumlarından biri olarak nasıl kullanılacağını uygulamalarıyla hepimize öğretmiştir. Kültürümüzde camiler vakit geçirilen yerler değil vaktimizi değerli kıldığımız mekânlardır.

4. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s.137.
5. Buhari, Salât, 57., Ebu Davud, Tahâre, 79., İbn Mâce, Rü'ya, 10.
6. Mustafa Baktır, "Suffe", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C 37, s. 469-470.